

**Turun kaupungin vanhusneuvoston
toimintakertomus
vuodelta 2020
(Dnro 5242-2021)**

Sisällys

Vanhusneuvoston asettaminen	3
Vanhusneuvoston tehtävät.....	3
Kokoonpano	4
Yhteydenottomuodot	5
Vanhusneuvoston kokoukset.....	5
Vanhusneuvoston työvaliokunnan kokoukset	13
Tilaisuudet.....	14
Aloitteet	16
Lausuntopyynnöt, kannanottopyynnöt	16
Selvityspyynnöt.....	18
Tiedottaminen.....	18
Medianäkyvyys.....	18
Määrärahan käyttö	19

Vanhusneuvoston asettaminen

Kunnan on 1.7.2013 voimaan tulleen vanhuspalvelulain¹ mukaisesti asetettava vanhusneuvosto varmistamaan ikääntyneen väestön osallistumis- ja vaikuttamismahdollisuuksia. Kunnan on myös huolehdittava vanhusneuvoston toimintaedellytyksistä (lain 11 §).

Vanhusneuvoston tulee osallistua kunnan eri toimialojen toiminnan suunnitteluun, valmisteluun ja seurantaan asioissa, joilla on merkitystä ikääntyvän väestön hyvinvoinnin, terveyden, osallisuuden, elinympäristön, asumisen, liikkumisen tai päivittäisistä toiminnoista suoriutumisen taikka ikääntyneen väestön tarvitsemien palvelujen kannalta.

Lisäksi vanhusneuvosto on otettava mukaan lain 5 §:ssä tarkoitetun suunnitelman valmisteluun ja lain 6 §:n tarkoitettuun palvelujen riittävyyden ja saatavuuden arviointiin.

Vanhusneuvoston tehtävät

Vanhusneuvoston toiminnasta säädetään kuntalain 27 §:ssä, jossa määritellään ns. vanhuspalvelulain mukainen vanhusneuvoston tehtävä. Turun kaupungin vanhusneuvoston tehtävät on erikseen määritetty vielä kaupunginhallituksen 2.2.2015 kokouksessaan (51 §) hyväksymässä vanhusneuvoston toimintasäännössä, jonka mukaan vanhusneuvoston tehtävänä on:

- Osallistua vanhuspalvelulain 5 §:n mainitun ”Suunnitelma ikääntyneen väestön tukemiseksi” valmisteluun.
- Seurata kaupungin eri toimialojen suunnittelua ja valmistelua asioissa, joilla on merkitystä ikääntyneen väestön hyvinvoinnin, terveyden, osallisuuden, elinympäristön, asumisen, liikkumisen tai päivittäisistä toiminnoista suoriutumisen taikka ikääntyneen väestön tarvitsemien palvelujen kannalta.
- Tehdä aloitteita ja esityksiä sekä antaa lausuntoja vanhuksia ja ikääntyviä kaupunkilaisia koskevissa asioissa.
- Pitää yhteyttä eläkeläis- ja vanhusjärjestöihin sekä tiedottaa ja viestiä vanhuksia koskevista asioista eteenpäin.
- Valmistella toimintasuunnitelma ja talousarvio sekä antaa toimintakertomus.
- Hoitaa muut vanhusneuvoston toimialaan kuuluvat ja kaupunginhallituksen sille määräämät tehtävät

¹ Laki ikääntyneen väestön toimintakyvyn tukemisesta sekä iäkkäiden sosiaali- ja terveystalouksista (980/2012)

Kokoonpano

Kaupunginhallituksen 2.2.2015 (51 §) vahvistaman toimintasäännön mukaisesti vanhusneuvostossa on kolmetoista (13) varsinaista jäsentä ja heillä kullakin henkilökohtainen varajäsen. Kahdeksan (8) varsinaista jäsentä ja heidän varajäsentään edustaa eläkeläis- ja vanhusjärjestöjä ja viisi (5) jäsentä varajäsenineen edustaa kaupunginhallituksen nimeämiä luottamushenkilöitä.

Kaupunginhallitus päätti 2.9.2019 kokouksessa (323 §) vanhusneuvoston 2019 – 2021 kokoonpanosta seuraavasti:

Eläkeläis- ja vanhusjärjestöjen edustajat:

Jäsen: Marjut Aalto Varsinais-Suomen Muistiyhdistys ry	Varajäsen: Hilkka Mattila JHL Turku eläkeläiset ry
Aira Hellström Turun kansalliset seniorit ry	Hülya Kytö Daisy Ladies ry
Merja Kivelä Turun Eläkkeensaajat ry	Irja-Mai Numminen Itä-Turun Eläkkeensaajat ry
Per-Olof Nordin Åbo Svenska pensionärsklubb r.f.	Mirja Hovirinta Turun Eläkeläiset ry
Pekka Paatero Turun Sotaveteraanit ry	Eija Ketola Turun seudun senioriopettajat ry
Eini Pihlajamäki Lounais-Suomen Loma ja Virkistys ry	Väinö Lindberg Turun Seudun Romanit ry
Soili Raitanen, varapuheenjohtaja Punainen Risti, Turun osasto	Kaija Kiessling Turun Työväen Eläkeläiset ry
Risto Saari Valtion Eläkkeensaajat VES-TURKU ry	Tarja Lessig Ikinuoret Eläkkeensaajat ry

Luottamushenkilöt:

Jäsen: Ulla-Maija Vierimaa, puheenjohtaja Anita Birstolin Matti Rantanen Maisa Saloniemi Pekka Aho	Varajäsen: Hannele Mustonen Pirjo Saarinen Ilari Luojola Sari Lähteenmäki Jyrki Åland
---	--

Turun Eläkkeensaajat ry:n edustajaksi vanhusneuvostoon valittu Merja Kivelä pyysi 29.1.2020 paikkakunnalta muuton vuoksi eroa vanhusneuvoston jäsenyydestä. Turun Eläkkeensaajat ry nimesi yhdistyksen uudeksi edustajaksi vanhusneuvostoon Timo Nurmion. Kaupunginhallitus valitsi Nurmion Kivelän tilalle 2.3.2020 kokouksessaan, 89 §.

Vanhusneuvoston esittelijäsihteerinä toimi vuonna 2020 suunnittelija Tiina Mäkinen. Teknisen sihteerin tehtäviä hoiti kanslisti Tuija Savila ja toimistosihteeriksi Sari Suuronen.

Yhteydenottomuodot

Vanhusneuvosto oli vuoden 2020 aikana tavoitettavissa sähköpostitse, puhelimitse tai kirjeitse. Tarkemmat yhteydet löytyvät neuvoston nettisivuilta (ks. <http://www.turku.fi/vanhusneuvosto>). Kirjeitse saapuneet yhteydenotot käsiteltiin vanhusneuvoston kokouksissa.

Lisäksi vanhusneuvoston edustaja(t) oli(vat) tavattavissa Naantalissa Aurinkoisen Kauppiaskadun kahvilassa kuukauden toinen tiistai.

Vanhusneuvoston kokoukset

Vanhusneuvosto kokoontui vuoden 2020 aikana 10 kertaa.

Tammikuu

Vanhusneuvosto kokoontui tammikuussa ylimääräiseen kokoukseen Ruusukorttelin hyvinvointikeskukseen antaakseen lausunnon konsernihallinnon hallintopalvelujen jakoesitykseen ikäihmisille kohdennettujen yleishyödyllisten yhteisöjen toiminta-avustuksista vuodelle 2020.

Kokouksen aluksi kuultiin koordinaattori Eeva Hämäläisen esittely kaupungin Seniorit -sivun rakenteesta ja keskusteltiin myös muista viestintään liittyvistä asioista. Vanhusneuvoston esittämiin viestintäkysymyksiin oli Hämäläisen ohella paikalla vastaamassa myös hyvinvointitoimialan viestintäsuunnittelija Tiia Laakso.

Vanhusneuvosto hyväksyi konsernihallinnon hallintopalvelujen jakoesityksen ikäihmisille kohdennettujen yleishyödyllisten yhteisöjen toiminta-avustuksista vuodelle 2020 korostaen samalla, että Turun kansalliset seniorit ry:n Seniorijelpin toiminta olisi sen mielestä kuulunut sosiaali- ja terveystieteiden avustuksissa päätettäväksi.

Vanhusneuvosto päätti tammikuun kokouksessaan lausunnostaan koskien THL:n kansallisen toimintakyvyn mittaamisen ja arvioinnin asiantuntijaverkoston (TOIMIA) asiantuntijaryhmän tuottamaa päivitystä suositukseen Iäkkäiden henkilöiden toimintakyvyn mittaaminen palvelutarpeen selvittämisen yhteydessä sekä merkitsi tiedoksi THL:n asiantuntija Sari Jokiselle 21.1.2020 lähetetyt vanhusneuvoston kommentit koskien THL:n kyselyä siitä, millaisilla kysymyksillä vanhusneuvostojen toimintaa olisi paras kartoittaa kunnille/alueille keväällä 2020 lähetettävässä Vanhuspalvelujen tila -kyselyssä.

Vanhusneuvosto merkitsi myös tiedoksi antamansa kommentit Turun osallisuuden toimintamalli -asiakirjan luonnoksesta.

Yhteydenotoissa merkittiin tiedoksi kaupungin silmätautien poliklinikan ylilääkäri Maikki Niemen vastaus vanhusneuvoston 18.12.2019 kokouksessaan, 115 §, käsittelemään yhteydenottoon koskien silmäpoliklinikan lähetekäytäntöä.

Muissa asioissa merkittiin tiedoksi Merja Kivelän eroilmoitus vanhusneuvoston jäsenyydestä paikkakunnalta muuton vuoksi.

Lisäksi merkittiin tiedoksi hyvinvointitoimialan tietopalvelutiimin 13.12.2019 toimittamat THL:n ylläpitämässä Tilasto- ja indikaattoripankki Sotkanet.fi:ssä julkaistut 75 vuotta täyttäneiden palvelurakennetta Turussa ja valtakunnallisesti kuvaavat seurantaindikaattorit vuodesta 2016 alkaen. Saadut tiedot oli vastaus vanhusneuvoston 19.11.2019 kokouksessa, 100 §, päätettyyn ja toimialajohtaja Riitta Liuksalle välitettyyn tilastopyyntöön.

Muissa asioissa merkittiin tiedoksi myös Turun Kuuloyhdistys ry:n vanhusneuvostolle ja vammaisneuvostolle tiedoksi lähettämä aloite koskien erikoissairaanhoidon hoitotakuun toteutumista ja terveydenhuollon esteettömyyttä kuulovammaisten näkökulmasta tarkasteltuna.

Helmikuu

Vanhusneuvoston helmikuun kokous järjestettiin tammikuun tapaan Ruusukorttelin hyvinvointikeskuksessa.

Kokouksen aluksi kuultiin kaupunkiympäristötoimialan toimialajohtaja Christina Hovin katsaus kaupunkiympäristötoimialan ajankohtaisista ikäihmisiin liittyvistä asioista. Toimialajohtaja Hovin esittelyn jälkeen kuultiin vielä ts. osallisuuden erityisasiantuntija Mirja Teräksen ja projektityöntekijä Tuulia Sipilän yleisesittely asukasbudjetista.

Vanhusneuvosto päätti helmikuun kokouksessaan lausuntoprosessistaan koskien kaupunkiympäristötoimialan kaavoituksen sille lähettämää lausuntopyyntöä asemakaavanmuutosehdotuksesta; Pitkämäen kaupunginosan korttelin 74 tonteille 26, 28-30 ja 32-33 -ns. Pukkilan kaava.

Vanhusneuvosto merkitsi tiedokseen joukkoliikennepalvelujohtaja Sirpa Kortteen Turun kaupunkiseudun joukkoliikennelautakunnan 22.1.2020 kokouksessa, 12 §, antaman vastauksen vanhusneuvoston esitykseen rollaattoria käyttävien oikeudesta maksuttomiin Föli-bussimatkoihin. Ko. vastaus ei kuitenkaan tyydyttänyt vanhusneuvostoa ja se halusi joukkoliikennepalvelujohtaja Sirpa Kortteen selvittävän vielä millä perusteella lastenvaunuilla matkustava ja rollaattoria käyttävä ovat joukkoliikenteen käyttäjinä eriarvoisessa asemassa. Vanhusneuvoston mielestä em. väestöryhmiä tulisi kohdella tasa-arvoisesti ja yhdenvertaisesti.

Vanhusneuvosto kävi helmikuun kokouksessaan läpi vielä vuoden 2019 budjettinsa toteuman ja vuoden 2020 budjettinsa siihenastisen toteuman.

Muissa asioissa vanhusneuvosto päätti seurata huoli-ilmoituksen saamista kaupungin seniorit -sivulle näkyvään paikkaan.

Maaliskuu

Vanhusneuvosto ei kokoontunut COVID-19 -pandemian aiheuttaman poikkeuslain ja sitä seuranneiden rajoitustoimenpiteiden vuoksi.

Huhtikuu

Vanhusneuvosto ei kokoontunut COVID-19 -pandemian aiheuttaman poikkeuslain ja sitä seuranneiden rajoitustoimenpiteiden vuoksi.

Toukokuu

Vanhusneuvoston vuoden 2020 kokoukset järjestettiin toukokuusta alkaen etäkokouksina. Toukokuun kokous pidettiin sähköisesti Skype -yhteydellä ja sähköistä kokoustekniikkaa harjoiteltiin yhdessä ennen ensimmäistä kokousta.

Toukokuun kokouksen aluksi kuultiin osallisuuden erityisasiantuntija Anri Niskalan katsaus osallisuuteen liittyvistä ajankohtaisista asioista ja puheenjohtaja Ulla-Maija Vierimaan ajankohtaiskatsaus Turun koronatilanteesta.

Järjestöjäsenet kertoivat, miten heidän edustamansa järjestöt olivat pitäneet yhteyttä jäseniinsä /toimineet poikkeustilan aikana.

Vanhusneuvosto toivotti Timo Nurmion tervetulleeksi mukaan vanhusneuvostotyöhön Turun eläkkeensaajat ry:n edustajana Merja Kivelän tilalle.

Vanhusneuvosto merkitsi tiedoksi kaupunkiympäristötoimialan kaavoitukselle 3.3.2020 lähetetyn lausuntonsa asemakaavanmuutosehdotuksesta Pitkämäen kaupunginosan korttelin 74 tonteille 26, 28-30 ja 32-33, ns. Pukkilan kaavasta.

Toukokuun kokouksessa käytiin vielä palautekeskustelu vanhusneuvoston 12.3.2020 Valtion virastotalon auditoriossa järjestämästä Uusia tuulia senioriasumiseen -tilaisuudesta. Ko. tilaisuus jäi ainoaksi fyysisesti järjestetyksi vanhusneuvoston tilaisuudeksi vuonna 2020 COVID-19 -pandemian rajoitustoimenpiteiden vuoksi.

Muissa asioissa vanhusneuvosto päätti lähettää Pekka Paateron laatiman esitysluonnoksen koskien esitystä, että kaupunki luopuisi tilavuokrien perinnästä toistaiseksi niiden eläkeläisjärjestöjen osalta, jotka ovat vuokralla sen omistamissa tiloissa, kaupunginhallitukselle. Turun kaupunginhallitus tekikin 1.2.2021 päätöksen, jonka mukaisesti kaupungin tiloissa vuokralla olevien yhdistysten on ollut mahdollista saada osittaista vuokranmaksuvapautusta, mikäli tiloihin on kohdistunut viranomaisten taholta annettuja kokoontumisrajoituksia. Vapautusta on voinut hakea takautuvasti 1.9.2020 alkaen maksettuihin vuokriin, ja sitä voidaan myöntää enintään niin pitkään, kun aluehallintoviraston päättämät kokoontumisrajoitukset ovat voimassa.

Kesäkuu

Kesäkuun kokouksen aluksi kuultiin muutosjohtaja Antti Parpon katsaus sote-uudistuksen valmistelutilanteesta ja vanhus- ja vammaispalvelujen palvelualuejohtaja Sari Ahosen esittely vanhuspalvelujen palvelurakennemuutoksesta.

Puheenjohtaja Ulla-Maija Vierimaa kertoi kokouksen alussa myös ajankohtaisimmat asiat Turun koronatilanteesta.

Vanhusneuvosto hyväksyi kesäkuun kokouksessaan toimintakertomuksensa vuodelta 2019 ja päätti syyskauden kokousaikansa.

Puheenjohtaja Ulla-Maija Vierimaa toi kokouksessa esille vanhusneuvoston nettisivujen päivitystarpeet. Vanhusneuvosto vahvisti tässä kohdin myös jäsentensä vastualueet seuraavasti:

- kulttuuri- ja vapaa-ajan palvelut, kulttuurilautakunnan seuraaminen – Maisa Saloniemi
- liikuntapalvelut, liikuntalautakunnan seuraaminen – Aira Hellström ja Risto Saari
- joukkoliikenne, raitiotie, joukkoliikennelautakunnan seuraaminen – Per-Olof Nordin
- vapaaehtoiset ja järjestötoiminta – Marjut Aalto ja varapuheenjohtaja Soili Raitanen
- asuminen, palvelutalot, kaupunkiympäristölautakunnan seuraaminen – Eini Pihlajamäki ja Maisa Saloniemi
- ikääntyvän väestön hyvinvointi, vanhuspalvelut, sosiaali- ja terveyslautakunta – Timo Nurmio, Pekka Paatero ja puheenjohtaja Ulla-Maija Vierimaa
- ikäihmisten osallisuuteen liittyvä uutisointi ja vanhusneuvoston medianäkyvyyden seuranta – Pekka Aho ja puheenjohtaja Ulla-Maija Vierimaa
- esteettömyys – Sari Lähteenmäki
- Paattisten alueen asiat – Pekka Aho ja Matti Rantanen
- sotaveteraanit – Pekka Paatero

Muissa asioissa Pekka Paatero esitteli työvaliokuntakeskustelujen pohjalta laatimansa esitysluonnoksen hyvinvointikoordinaattorin tehtävän perustamisesta kaupunkiin. Vanhusneuvosto päätti lähettää Paateron laatiman esitysluonnoksen esityksensä kaupunginhallitukselle.

Elokuu

Vanhusneuvosto kokoontui ylimääräiseen kokoukseen elokuussa kuullakseen yleiskaavainsinööri Andrei Panschinin esittelyn Yleiskaava 2029:n ehdotuksesta.

Kokouksen aluksi kuultiin myös puheenjohtaja Ulla-Maija Vierimaan ajankohtaiskatsaus kaupungin koronatilanteesta. Järjestöjäsenet kertoivat osaltaan korona-ajan toiminnasta edustamansa järjestön osalta.

Elokuun kokouksessa merkittiin vielä tiedoksi kaupunginhallitukselle 25.6.2020 lähetetty vanhusneuvoston esitys hyvinvointikoordinaattorin tehtävän perustamisesta kaupunkiin.

Elokuun kokouksessa sovittiin myös vanhusneuvoston kuvausajasta uutta esitettä varten.

Syyskuu

Vanhusneuvoston syyskauden kokoukset järjestettiin etänä Teams-yhteyden välityksellä.

Syyskuun kokouksen aluksi vanhusneuvosto päätti, että se ei anna omaa erillistä lausuntoa koskien sosiaali- ja terveysministeriön, valtiovarainministeriön ja sisäministeriön lausuntopyyntöä hallituksen esitysluonnoksesta eduskunnalle sosiaali- ja terveydenhuollon sekä pelastustoimen järjestämisen uudistusta ja maakuntien perustamista koskevaksi lainsäädännöksi.

Vanhusneuvosto merkitsi tiedoksi kaupunkiympäristötoimialalle 3.9.2020 lähetetyn lausuntonsa Yleiskaava 2029 ehdotuksesta.

Kokouksessa käytiin läpi ajankohtainen koronakatsaus niin puheenjohtaja Ulla-Maija Vierimaan kuin järjestöedustajienkin toimesta raportoituna.

Vanhusneuvosto kävi syyskuun kokouksessa läpi Eini Pihlajamäen laatiman koosteen tarkastuslautakunnan vuoden 2019 arviointiraportissaan esittämien kotihoitoon liittyvien asioiden osalta. Eini Pihlajamäen laatimaan koosteeseen sisältyi päätösehdotus, jota vanhusneuvosto kannatti.

Vanhusneuvosto päätti pyytää vanhuspalvelujen avopalvelujen johtajalta selvityksen siitä, mihin toimenpiteisiin kotihoidossa on ryhdytty tarkastuslautakunnan vuoden 2019 arvioinnissa esiintuomien kiireellisiksi arvioimiansa puutteiden poistamiseksi. Tarkastuslautakunta edellytti pikaisia toimenpiteitä mm.:

- riittävän resurssoinnin järjestämiseksi
- esimiestyön kehittämiseksi
- toimivan työvuorosunnittelun aikaansaamiseksi

Lisäksi vanhusneuvosto halusi em. selvityksestä ilmenevän, mistä johtuvat, tarkastuslautakunnan esille nostamat, alueelliset erot henkilökunnan saamisessa ja heidän sairauspoissaoloissaan.

Syyskuun kokouksessaan vanhusneuvosto kävi myös läpi budjettinsa toteuman ja päätti syyskaudelle suunnittelemiensa tilaisuuksien toteuttamistavoista.

Esittelynä kokouksessa kuultiin vanhus- ja vammaispalvelujen palvelualuejohtaja Sari Ahosen esitys omavalvonnan toteuttamisesta hoidon laadun arvioinnin osana kaupungin omissa asumispalveluyksiköissä.

Lokakuu

Lokakuun kokouksen aluksi kuultiin Liikkuvan resurssikeskuksen järjestöyöntekijä Tiiu Uusahon ja Turun kaupungin ikääntyneiden palveluohjaaja Satu Lipposen esitys ikäihmisten ajatuksista korona-ajalta.

Puheenjohtaja Ulla-Maija Vierimaa ja järjestöedustajat kävivät myös osaltaan läpi ajankohtaiset korona-asiat.

Vanhusneuvosto järjesti 18.9.2020 webinaarin aiheesta ikääntyvien asuminen ja itsenäistä asumista tukevat palveluratkaisut Turussa. Tilaisuuden puheenjohtajana toimi vanhusneuvoston puheenjohtaja Ulla-Maija Vierimaa ja vanhusneuvoston kiitokset esitti tilaisuuden koordinoitunut Eini Pihlajamäki. Vanhusneuvosto kävi lokakuun kokouksessaan palautekeskustelun webinaarin osalta ja samalla merkitsi tiedoksi Eini Pihlajamäen ja Marjut Aallon webinaarin pohjalta laatiman mielipidekirjoituksen, joka julkaistiin Turun Sanomissa 5.10.2020. Ks. <https://www.ts.fi/lukijoilta/5085349/Hyva+asuinymparisto+ehkaisee+yksinaisyytta>.

Vanhusneuvoston edustajat olivat Turun Päivänä 20.9.2020 tavattavissa Yliopistonkadun kävelykadulla. Vanhusneuvosto kävi lokakuun kokouksessaan palautekeskustelun myös ko. tapahtuman osalta.

Yhteydenotoissa vanhusneuvosto merkitsi tiedoksi Marjut Aallon selvittämän Kiinteistöliiton, Varsinais-Suomen aluepelastuslaitoksen ja alueen lakkoliikkeiden yhteispäätöksen lopettaa viranomaiskoodin käytön kerrostalojen sisäänkäynnissä Varsinais-Suomen alueella turvallisuussyistä.

Vanhusneuvosto päätti lokakuun kokouksessaan selvittää Tyksin kotiutuskäytäntöjä Anita Birstolinin saaman yhteydenoton perusteella; sen mukaan masentuneita, ahdistuneita ja pelokkaita yksinäisiä iäkkäitä on kotiutettu liian aikaisin päivystyksestä/sairaalasta ja kotiutuksia on ollut myös tilanteissa, joissa potilas on ilmaissut, ettei halua vielä kotiutua.

Yhteydenotoissa Pekka Paatero ilmoitti vastaanottaneensa nimettömän kirjeen koskien kaupungin kotihoitoa. Päätettiin, että asia käsitellään myöhemmin, kun kaikki ovat saaneet kirjeen ensin luettavakseen.

Merkittiin tiedoksi osallisuuden erityisasiantuntija Anri Niskalan vaikuttajaryhmien kaupungin yhteishenkilöille 13.10.2020 lähettämä sähköposti aiheena vaikuttajaryhmien yhteinen ohjeistus kokouksiin ja tilaisuuksiin liittyen. Sihteeri Tiina Mäkinen välitti ko. ohjeistuksen vanhusneuvostolle 14.10.2020. Ohjeistuksen mukaan mahdolliset fyysiset tilaisuudet tulisi siirtää keväämmälle ja kokoukset tulisi pitää etäkokouksina.

Muissa asioissa merkittiin mm. tiedoksi osallisuuden erityisasiantuntija Anri Niskalan 14.10.2020 lähettämä sähköposti, jossa kerrottiin kaupunginhallituksen hyväksyneen 6.10.2020 kokouksessaan, § 421, osallisuuden toimintamallin päivittämisen, ks. tarkemmin <https://ah.turku.fi/kh/2020/1006024x/4171333.htm>. Kokouksen puheenjohtajana toiminut varapuheenjohtaja Soili Raitanen ilmoitti, että osallisuuden toimintamallin päivittämisesitykseen sisältynyt esitys hyvinvointikoordinaattorin palkkaamisesta ei mennyt läpi koska uusia työntekijöitä ei kaupungin taloudellinen tilanne huomioon ottaen voida palkata.

Marraskuu

Marraskuussa kokoonnuttiin etäkokoukseen yhdessä vammaisneuvoston kanssa. Kokouksen koollekutsujana oli tällä kertaa vammaisneuvosto. Kokouksen aluksi kuultiin molempien neuvostojen puheenjohtajien katsaukset vuoden 2020 toiminnasta. Lisäksi kuultiin esteettömyyskoordinaattori Jyri Kuparisen esittely ajankohtaisista esteettömyysasioista. Yhteiskokouksen lopuksi oli aikaa varattu osallistujien esittämiin asioihin. Keskusteluun ei noussut yhteisesti pohdittavia asioita.

Vanhusneuvosto jatkoi marraskuun kokousta omalla kokouksellaan yhteiskokouksen päättymisen jälkeen. Vanhusneuvosto jätti valtaosan marraskuun oman kokouksensa esityslistalla olleista asioista pöydälle puheenjohtaja Ulla-Maija Vierimaan esityksestä ja päätti pitää joulukuussa ylimääräisen kokouksen ko. asioiden käsittelyä varten. Ennen yhteiskokousta vanhusneuvosto piti seminaarin vuoden 2021 toimintansa suunnitteluun liittyen.

Marraskuun kokouksessa vanhusneuvosto merkitsi kuitenkin tiedokseen budjettinsa siihenastisen toteuman.

Yhteydenotoissa Per-Olof Nordin toi esille saamansa palautteen siitä, että terveysasemien ajanvarauspalvelunumeroon soittaessa kestää kauan ennen kuin pääsee keskustelemaan ajanvarauksesta niitä hoitavan henkilön kanssa. Asia päätettiin ottaa esille vanhusneuvoston 19.11.2020 järjestämässä Senioriparlamentissa.

Aira Hellström oli saanut palautetta siitä, että Messukeskuksessa annettavan kausi-influenssarokotuksen ajanvarauksen puhelinnumero on sama kuin Turun koronaneuvonnan puhelinnumero. Hellströmin mukaan tulevaisuudessa tulisi huomioida, että kahta näin isoa asiaa ei laiteta saman puhelinnumeron alle.

Valtakunnallista ikääntyvien digiosaamisen kehittämishanketta, Geronet, on toteutettu kesäyliopistojen johdolla ympäri Suomea. Vaikka Turun kesäyliopiston koordinoima hanke päättyikin osana valtakunnallisen hankkeen päättymistä vuoden 2020 lopussa, jatkavat siinä mukana olleet lukuisat verkostotoimijat toimintaansa digiasioiden tiimoilta. Aira Hellström ilmoitti, että hänet on valittu ko. verkoston puheenjohtajaksi ja hän tiedottaa jatkossa ko. verkoston asioista vanhusneuvostolle.

Joulukuu

Vanhusneuvosto kokoontui joulukuussa kaksi kertaa.

Joulukuun ylimääräisen kokouksen aluksi ei kuultu esittelyjä vaan jatkettiin suoraan marraskuun kokouksessa pöydälle jääneiden asioiden käsittelyä. Vanhusneuvosto merkitsi tiedokseen avopalvelujen johtaja Anne Vuorisen 30.10.2020 antaman vastauksen vanhusneuvoston selvityspyyntöön koskien tarkastuslautakunnan vuoden 2019 arviointiraportissa esittämiä arvioita kotihoidon osalta. Vanhusneuvosto päätti lisäksi seurata kotihoidossa toteutettujen ja toteutetuksi suunniteltujen kehittämistoimenpiteiden toteutumista.

Vanhusneuvosto merkitsi sille osoitetun nimettömän kirjeen koskien Turun kaupungin kotihoitoa tiedokseen.

Vanhusneuvoston ja turkulaisten eläkeläisyhdistysten järjestötapaaminen järjestettiin webinaarina 10.11.2020. Vanhusneuvosto kävi joulukuun kokouksessaan palautekeskustelun ko. webinaarin osalta.

Vanhusneuvoston vuoden 2021 toimintasuunnitelma päätettiin esittää hyväksyttäväksi joulukuun toisessa kokouksessa, jossa vanhusneuvoston työvaliokunta esittelee jäseniltä saamien ehdotusten pohjalta laatimansa toimintasuunnitelman.

Vanhusneuvosto järjesti 19.11.2020 Senioriparlamentin webinaarina. Tilaisuudessa eläkeläisjärjestöjen edustajat, vanhusneuvosto ja kaupungin eri toimialojen edustajat keskustelivat ikäihmisiin liittyvistä ajankohtaisista asioista. Tilaisuuden puheenjohtajana toimi kaupunginhallituksen puheenjohtaja Sini Ruohonen. Vanhusneuvosto kävi joulukuun ylimääräisessä kokouksessa palautekeskustelun järjestämänsä webinaarin osalta ja totesi kaupungin virkakunnan olleen hyvin edustettuna tilaisuudessa ja vastanneen kattavasti osallistujien esittämiin kysymyksiin. Vanhusneuvosto totesi tilaisuuden onnistuneeksi.

Vanhusneuvosto päätti vuoden 2021 kokousajankohtansa ja päätti lisäksi pitää ylimääräisen kokouksen tammikuussa 2021.

Muissa asioissa puheenjohtaja Ulla-Maija Vierimaa ilmoitti vanhusneuvostolle, että yhteen Kauppatorin Toripaviljongeista on tulossa kahvila eläkeläisille ja lapsiperheille (ks. tarkemmin kaupunginhallituksen 9.11.2020 kokouksen pöytäkirja § 471).

Joulukuun toisen, varsinaisen, kokouksen aluksi vanhusneuvosto kuuli hallintokoordinaattori Joonas Petäjäniemen esittelyn konsernihallinnon hallintopalvelujen esityksestä ikäihmisille kohdennetuista yleishyödyllisten yhdistysten toiminta-avustusten jakamisesta vuodelle 2021. Vanhusneuvosto hyväksyi konsernihallinnon hallintopalvelujen esityksen ikäihmisille kohdennetuista yleishyödyllisten yhdistysten toiminta-avustusten jakamisesta vuodelle 2021. Vanhusneuvosto kiinnitti kuitenkin huomiota eläkeläisjärjestöille esitettyjen toiminta-avustusten pienenemiseen vuosi vuodelta. Vanhusneuvoston mielestä kaupungin tulisi periä kohtuullista vuokraa niiltä eläkeläisjärjestöiltä, jotka toimivat vuokralla kaupungin omistamissa tiloissa.

Kaupunkiympäristötoimiala pyysi vanhusneuvostolta 27.11.2020 lausuntoa nähtävillä olleesta Turun kaupungin rakennusjärjestysehdotuksesta. Vanhusneuvostolla ei ollut huomautettavaa Turun kaupungin rakennusjärjestysehdotuksesta. Vanhusneuvoston mielestä kaupungin tulisi kuitenkin kiinnittää entistä enemmän huomiota ikäihmisten liikkumisen esteettömyyteen. Esimerkiksi kesäterassit eivät saisi viedä katuosuuksilla liikaa tilaa jalankulkijoilta.

Vanhusneuvosto hyväksyi joulukuun toisessa kokouksessaan toimintasuunnitelmansa ja toiminnan vuosikellon vuodelle 2021.

Vanhusneuvosto merkitsi tiedokseen puheenjohtaja Ulla-Maija Vierimaan esittelystä kaupungin laajan hyvinvointikertomuksen vuodelta 2020.

Vanhusneuvosto merkitsi tiedokseen myös puheenjohtaja Ulla-Maija Vierimaan laatiman ja vanhusneuvostolle 12.12.2020 lähettämän koosteen järjestöille lähettämänsä kyselyn tuloksista.

Vanhusneuvosto valitsi edustajansa Naantalin Aurinkoisen Kauppiaskadun kahvilan päivystysvuoroihin kevätkaudelle 2021. Puheenjohtaja Ulla-Maija Vierimaa tarkensi kuitenkin, että koronapandemian ollessa Turussa leviämisvaiheessa vanhusneuvoston edustaja(t) ei(vät) ole tavattavissa ko. kahvilassa.

Vanhusneuvosto käsitteli 19.8.2020 kokouksessaan saamansa yhteydenoton, jossa toivottiin penkkejä Kaerlantielle, Kärsämäentielle ja linja-autoaseman pysäkeille. Ko. asiassa vanhusneuvostoon yhteyttä ottanut henkilö ilmoitti vanhusneuvostolle 11.12.2020, että Kärsämäen ja Kaerlan alueelle on asennettu penkkejä ja roskiksia. Aira Hellström toi joulukuun kokouksessa esille saamansa yhteydenoton, jossa toivottiin lisää roskiksia Parkin kentän penkkien läheisyyteen, koska maskeja lojuu maassa. Myös jokirannan kävelyreitille Koroiisiin päin oli toivottu roskiksia penkkien läheisyyteen.

Joulukuun toisen kokouksen lopuksi vanhusneuvosto päätti vielä lähettää seuraavat aloite-esitykset eteenpäin:

- puheenjohtaja Ulla-Maija Vierimaan esitys siitä, että ikäihmisten sote-keskuksen ohjausryhmään nimettäisiin myös vanhusneuvoston edustaja (lähetään kaupunginhallitukselle)
- puheenjohtaja Ulla-Maija Vierimaan esitys kokoontumistilojen hankkimisesta Turun vanhusjärjestöjen käyttöön keskustasta (lähetetään kaupunginhallitukselle)
- Sari Lähteenmäen esitys siitä, että TVT Asunnot Oy:n vuokra-asuntoa voisi hakea myös paperilomakkeella (lähetetään kaupunginhallitukselle)
- Pekka Ahon esitys lääkäri-sairaanhoidaja -työparin vastaanoton saamiseksi Paattisille (lähetetään terveyspalveluihin)

Puheenjohtaja Ulla-Maija Vierimaa kävi lopuksi vielä läpi vanhusneuvoston vuoden 2020 toimintaa ja totesi vanhusneuvoston toimineen aktiivisesti poikkeuksellisista olosuhteista huolimatta.

Vanhusneuvoston työvaliokunnan kokoukset

Vanhusneuvoston asioiden valmistelussa ja toiminnan suunnittelussa ´työrukkasena´ toimiva työvaliokunta kokoontui vuoden 2020 aikana yhteensä 10 kertaa. Työvaliokunnan jäseniä olivat jäsenet Marjut Aalto, Pekka Paatero ja Per-Olof Nordin sekä puheenjohtaja Ulla-Maija Vierimaa, varapuheenjohtaja Soili Raitanen ja sihteeri Tiina Mäkinen.

Tilaisuudet

Vanhusneuvoston järjestämät avoimet yleisötilaisuudet

12.3.2020. Uusia tuulia asumiseen. Alustajina mm. kaupunkisuunnittelujohtaja Timo Hintsanen, Turun kaupunki ja tutkijatohtori Tiina E. Laatikainen Aalto-yliopistosta. Valtion virastotalon auditorio.

18.9.2020. Ikääntyvien asuminen ja itsenäistä asumista tukevat palveluratkaisut. Tilaisuuden avasi kaupunginjohtaja Minna Arve. Alustajina muutosjohtaja Antti Parpo, Turun kaupunki, tutkija, TkT Ira Verma, Aalto-yliopisto, Sotera-instituutti ja asumiskoordinaattoreiden tiimin vetäjä Elina Kolari, Settlementtiasunnot Oy. Tilaisuuden puheenjohtajana toimi vanhusneuvoston puheenjohtaja Ulla-Maija Vierimaa ja vanhusneuvoston kiitokset esitti tilaisuuden koordinoinut Eini Pihlajamäki. Toteutus webinaarina Teams -alustan välityksellä.

10.11.2020. Vanhusneuvoston ja turkulaisten eläkeläisjärjestöjen järjestötapaaminen. Toteutus Teams -alustan välityksellä.

19.11.2020. Senioriparlamentti. Kaupungin johtavat viranhaltijat vastasivat eläkeläisjärjestöjen edustajien esittämiin kysymyksiin. Tilaisuuden avasi kaupunginvaltuuston puheenjohtaja Elina Rantanen ja puheenjohtajana toimi kaupunginhallituksen puheenjohtaja Sini Ruohonen. Toteutus Teams -alustan välityksellä.

Yhteistyössä toteutetut tapahtumat, tilaisuudet

26.2.2020. Suvanto ry:n Mummon markan vartijat -hankkeen tilaisuus Kuinka välttää taloudellista kaltoinkohtelua ja huijausta? Valtion virastotalon auditorio. Vanhusneuvoston puheenvuoron tapahtumassa käytti puheenjohtaja Ulla-Maija Vierimaa. Lisäksi vanhusneuvosto välitti tietoa tapahtumasta.

Superseniorit – viikko 4.-8.5.2020 Turun ammattikorkeakoulun sosionomiopiskelijoiden toteuttamana sosiaalisessa mediassa.

Turun Päivä 20.9.2020 – vanhusneuvosto tavattavissa Yliopistonkadun kävelykadulla.

Yhteistyö muiden vanhusneuvostojen kanssa

Avoimen hallinnon 21.10.2020 järjestämään Vanhusneuvostopäivään aiheena Ikäihmiset yhteiskunnan voimavarana -webinaariin osallistuminen.

Yhteistyö muiden toimijoiden kanssa

Vanhustyön neuvottelukunnan kokouksissa vanhusneuvoston edustajalla on ollut oma puheaika. Vanhusneuvoston varapuheenjohtaja Soili Raitanen toiminut vuonna 2020 myös vanhustyön neuvottelukunnan varapuheenjohtajana. Neuvottelukunta vanhusneuvoston tiedotuskanava.

Voimaa vanhuuteen -hankkeeseen osallistuminen vuoden 2020 aikana. Puheenjohtaja Ulla-Maija Vierimaa ja varapuheenjohtaja Soili Raitanen edustivat vanhusneuvostoa ko. hankkeessa. Hankkeessa tehty tiivistä yhteistyötä kaupungin liikuntapalvelujen kanssa.

Turun seudun digituen verkostoon osallistuminen. Aira Hellström, varapuheenjohtaja Soili Raitanen ja Risto Saari vanhusneuvostosta mukana verkostotyössä.

Space4People -hankkeeseen osallistuminen. Vanhusneuvosto nimesi 2.12.2020 kokouksessaan Space4People -hankkeeseen Eini Pihlajamäen ja hänen varajäsenekseen puheenjohtaja Ulla-Maija Vierimaan sihteeriksi Tiina Mäkisen lisäksi. Hankkeesta tarkemmin <https://www.turku.fi/asuminen-ja-ymparisto/projektit-ja-hankkeet/muut-kaupunkiymparistoon-liittyvat-projektit-ja-0>

Muut

Em. lisäksi vanhusneuvosto osallistui vuoden 2020 aikana lukuisiin erinäisiin webinaareihin, koulutuksiin ja muihin tilaisuuksiin, jotka löytyvät eriteltynä vanhusneuvoston vuoden 2020 kokouspöytäkirjoista kohdan Tilaisuudet -alta (ks. <http://ah.turku.fi/vanhusne/2020/>).

Aloitteet

Vanhusneuvoston tekemät aloitteet, esitykset

Esitys neuvoston toimialan järjestöjen ja yhdistysten tilavuokrien perinnästä korona-aikana, 18.5.2020 (Dnro 5715-2020). Esitys toimitettu tilapalveluihin ja lähtenyt mahdollisia toimenpiteitä varten valmisteltavaksi tilapalvelujohtaja Tuomas Koskiniemelle. *Ks. <https://www.epressi.com/tiedotteet/kotimaa/turun-kaupungin-vuokralla-olevien-yhdistysten-osittaiset-vuokranvapautukset-poikkeusolojen-aihana.html>*

Esitys hyvinvointikoordinaattorista, 17.6.2020 (Dnro 7509-2020). Esitys kaupunginsihteerin Antti Perälällä.

Esitys ikäihmisten sotekeskus -hankkeen ohjausryhmään osallistumisesta, 21.12.2020 (Dnro 14508-2020). Esitys kaupunginsihteerin Antti Perälällä.

Esitys kokoontumistilojen hankkimiseksi Turun vanhusjärjestöjen käyttöön keskustasta, 21.12.2020 (Dnro 14509-2020). Esitys lähetetty 22.12.2020 konsernihallinnon tilapalveluihin toimenpiteitä varten tilapalvelujohtaja Tuomas Koskiniemelle, toimitilapäällikkö Minna Juseliukselle ja tilahallintapäällikkö Leevi Luodolle.

Aloite lääkäri-sairaanhoitaja -työparin vastaanotto toiminnan saamiseksi Paattisille, 21.12.2020 (Dnro 14517-2020). Esitys hyvinvointitoimialan terveystalouksissa valmistelussa.

Lausuntopyynnöt, kannanottopyynnöt

Vanhusneuvostolle osoitetut lausuntopyynnöt

Terveyden ja hyvinvoinnin laitoksen (THL) kansallisen toimintakyvyn mittaamisen ja arvioinnin asiantuntijaverkoston (TOIMIA) asiantuntijaryhmän lausuntopyyntö suositukseen iäkkäiden henkilöiden toimintakyvyn mittaamisesta palvelutarpeen selvittämisen yhteydessä, 10.1.2020 (Dnro 925-2020).

Kaupunkiympäristötoimialan kaavoitusyksikön lausuntopyyntö asemakaavanmuutosehdotuksesta Pitkämäen kaupunginosan korttelin 74 tonteille 26, 28-30 ja 32-33, 4.2.2020 (Dnro 4683-2016).

Kaupunkiympäristötoimialan kaavoitusyksikön lausuntopyyntö 30.6.2020 päivätyistä Yleiskaava 2029:n ehdotuksesta, 26.6.2020 (Dnro 13278-2012).

Kaupunkiympäristötoimialan lausuntopyyntö Turun kaupungin rakennusjärjestysehdotuksesta, 27.11.2020 (Dnro 6071-2020).

Konsernihallinnon hallintopalvelujen lausuntopyyntö esityksestään kaupunginhallituksen ikäihmisille kohdentamista yleishyödyllisten yhdistysten toiminta-avustuksista vuodelle 2021, 9.12.2020 (Dnro 10180-2020).

Vanhusneuvoston antamat lausunnot, kannanotot, selvityspyynnöt

Vanhusneuvoston lausunto Terveiden ja hyvinvoinnin laitoksen (THL) kansallisen toimintakyvyn mittaamisen ja arvioinnin asiantuntijaverkoston (TOIMIA) asiantuntijaryhmän laatimaan suositukseen iäkkäiden henkilöiden toimintakyvyn mittaamisesta palvelutarpeen selvittämisen yhteydessä, 3.2.2020 (Dnro 925-2020).

Vanhusneuvoston lausunto kaupunkiympäristötoimialan kaavoitusyksikön lausuntopyyntöön asema-kaavanmuutosehdotuksesta Pitkämäen kaupunginosan korttelin 74 tonteille 26, 28-30 ja 32-33, 3.3.2020 (Dnro 4683-2016).

Vanhusneuvoston lausunto kaupunkiympäristötoimialan kaavoitusyksikön lausuntopyyntöön 30.6.2020 päivätystä Yleiskaava 2029:n ehdotuksesta, 3.9.2020 (Dnro 13278-2012).

Kotihoito tarkastuslautakunnan vuoden 2019 arviointiraportissa, selvityspyyntö avopalvelujen johtaja Anne Vuoriselle, 9.9.2020, Dnro 3300-2018 / *Avopalvelujen johtaja Anne Vuorisen vastaus vanhusneuvoston selvityspyyntöön, 30.10.2020.*

Vanhusneuvoston 16.12.2020 kokouksessaan tekemä päätös, 128 §, siitä, että se hyväksyi konsernihallinnon hallintopalvelujen esityksen ikäihmisille kohdennetuista yleishyödyllisten yhdistysten toiminta-avustusten jakamisesta vuodelle 2021. Vanhusneuvosto kiinnitti kuitenkin huomiota eläkeläisjärjestöille esitettyjen toiminta-avustusten pienenemiseen vuosi vuodelta. Vanhusneuvoston mielestä kaupungin tulisi periä kohtuullista vuokraa niiltä eläkeläisjärjestöiltä, jotka toimivat vuokralla kaupungin omistamissa tiloissa. 16.12.2020 (Dnro 10180-2020).

Vanhusneuvoston 16.12.2020 kokouksessaan tekemä päätös, 129 §, siitä, että sillä ei ollut huomautettavaa kaupunkiympäristötoimialan sille 27.11.2020 lähettämään lausuntopyyntöön koskien Turun kaupungin rakennusjärjestysehdotusta. Vanhusneuvoston mielestä kaupungin tulisi kiinnittää entistä enemmän huomiota ikäihmisten liikkumisen esteettömyyteen. Esimerkiksi kesäterassit eivät saisi viedä katuosuuksilla liikaa tilaa jalankulkijoilta. 16.12.2020 (Dnro 6071-2020).

Selvityspyynnöt

Vastaukset vanhusneuvoston kannanottoihin, selvityspyyntöihin

Joukkoliikennepalvelujohtaja Sirpa Kortteen Turun kaupunkiseudun joukkoliikennelautakunnan 22.1.2020 kokouksessa, 12 §, antama vastaus vanhusneuvoston esitykseen rollaattoria käyttävien oikeudesta maksuttomiin Föli-bussimatkoihin, 22.10.2020 (13111-2017).

Avopalvelujen johtaja Anne Vuorisen vastaus vanhusneuvoston 9.9.2020 lähettämään selvityspyyntöön koskien kotihoitoa tarkastuslautakunnan vuoden 2019 arviointiraportissa, 30.10.2020 (Dnro 3300-2018).

Tiedottaminen

Vanhusneuvoston kokousten esityslistat ja pöytäkirjat ovat luettavissa kaupungin nettisivuilla osoitteessa www.turku.fi/vanhusneuvosto Vanhusneuvoston nettisivujen ylläpidosta vuonna 2020 vastasi osallisuuden erityisasiantuntija Anri Niskala konsernihallinnosta yhdessä hyvinvointitoimialan viestintäsuunnittelija Tiia Laakson kanssa. Vanhusneuvoston nettisivuilta löytyy myös tietoa vanhusneuvoston järjestämistä tapahtumista.

Vanhusneuvoston järjestämien tapahtumien lehti-ilmoittelusta ja tiedotteista on vastannut hyvinvointitoimialan viestintäsuunnittelija Tiia Laakso. Vanhusneuvoston järjestöjäsenet ovat tiedottaneet neuvoston tapahtumista jäsenistölleen mm. lisäämällä nettisivuilleen uutisen ko. tapahtumista.

Vanhusneuvoston jäsen Marjut Aalto on ilmoittanut Turun Sanomien Minne tänään -palstalle Naantalissa Aurinkoisen kahvilassa päivystysvuorossa olevien jäsenten nimet kuin myös tiedon vanhusneuvoston järjestämistä yleisötapahtumista.

Medianäkyvyys

Mielipidekirjoitukset

Paatero Pekka. Kaikenlaista kikkailua se korona teettää. Turun Sanomat 11.6.2020.

Pihlajamäki Eini & Marjut Aalto. Hyvä asuinympäristö ehkäisee yksinäisyyttä. Turun Sanomat 5.10.2020.

Paatero Pekka. Sotiemme veteraanit tarvitsevat virustorjuntajoukkoja. Turun Sanomat 3.11.2020.

Lähteenmäki Sari. Saavutettavuus on otettava huomioon rokotuksia suunnitellessa. Turun Sanomat 26.11.2020.

Määrärahan käyttö

Vanhusneuvoston vuoden 2020 toimintaan oli budjetoitu 27 025 €; toimintaan kului 20 829 €.

Jakelu

- tied Kaupunginhallitus
- tied Kaupunkiympäristölautakunta
- tied Konsernihallinto, asiakaspalvelu -yksikkö
- tied Kulttuurilautakunta
- tied Liikuntalautakunta
- tied Nuorisolautakunta
- tied Rakennus- ja lupalautakunta
- tied Sosiaali- ja terveyslautakunta
- tied Tasa-arvo- ja yhdenvertaisuustoimikunta
- tied Turun kaupunkiseudun joukkoliikennelautakunta
- tied Lasten Parlamentti
- tied Monikulttuurisuusneuvosto
- tied Nuorisovaltuusto
- tied Vammaisneuvosto